



VASIL KISIL

Пеня у зв'язку з неповерненням валютної виручки:

Податковий спір на межі
національного і
міжнародного
законодавства



VASIL KISIL

Зміст спірних правовідносин:

Українська компанія експортувала товари контрагентам в Республіку Білорусь. Контрагенти не виконали свої зобов'язання щодо оплати товару

Експортер звернувся до нотаріуса у Республіці Білорусь за вчиненням виконавчого напису для стягнення такої безспірної заборгованості з контрагентів

На підставі отриманих виконавчих написів управління юстиції в Республіці Білорусь успішно стягували заборгованість з контрагентів експортера



Позиція податкового органу, що здійснював перевірку:

Звернення експортера до нотаріуса у Республіці Білорусь за вчиненням виконавчих написів не є підтвердженням належного захисту інтересів Експортера та підставою для зупинення строків для нарахування пені, передбачених Законом України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті».

Позиція ДФС України під час адміністративного оскарження:

Експортер міг звернутися до нотаріуса за вчиненням виконавчих написів, і це б зупинило строки для нарахування пені, проте для цього мала існувати певна письмова угода між експортером та його контрагентами.

Правова позиція експортера

Частина 2 статті 4 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»:

*«у разі прийняття до розгляду **судом, Міжнародним комерційним арбітражним судом чи Морською арбітражною комісією при Торгово-промисловій палаті України позовної заяви резидента про стягнення з нерезидента заборгованості, яка виникла внаслідок недотримання нерезидентом строків, передбачених експортно-імпортними контрактами, строки, передбачені статтями 1 і 2 цього Закону або встановлені Національним банком України відповідно до статей 1 і 2 цього Закону, зупиняються і пеня за їх порушення в цей період не сплачується».***

Частина 2 статті 3 Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 20.03.1992 року:

*«**господарюючі суб'єкти кожної з держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав** мають на території інших держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав право без перешкод звертатися до судів, арбітражних (господарських) судів, третейських судів та інших органів, до компетенції яких належить вирішення справ, зазначених у **статті 1 цієї Угоди (в подальшому - компетентні суди)**, можуть виступати в них, порушувати клопотання, висувати позови та здійснювати інші процесуальні дії».*

Правова позиція експортера:

Указ Президента Республіки Білорусь
«Про внесення змін і доповнень до Указів
Президента Республіки Білорусь» № 195
від 10.08.2015 року:

*«нотаріуси здійснюють виконавчі написи
про стягнення усіх видів заборгованостей
із боржників, якщо така заборгованість
визнана боржником письмово, наприклад
шляхом підписання відповідного акту
звірки».*

Пункт 5 частини 3 статті 220 Господарського
Процесуального Кодексу Республіки
Білорусь:

*«не підлягають розгляду в порядку
наказного провадження вимоги: стягнення
за якими відповідно до законодавчих актів
здійснюється шляхом вчинення нотаріусом
виконавчого напису».*

Закон України «Про валюту» (прийнятий 21.06.2018 року):

ЗУ «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» 1994 року

Стаття 13

7. У разі прийняття до розгляду судом, міжнародним комерційним арбітражем позовної заяви резидента про стягнення з нерезидента заборгованості, яка виникла внаслідок недотримання нерезидентом строку, передбаченого зовнішньоекономічним договором (контрактом), **або прийняття до провадження уповноваженим органом відповідної країни документу про стягнення такої заборгованості з боржника-нерезидента на користь резидента України в позасудовому (досудовому) примусовому порядку,** строк, установлений відповідно до цієї статті, зупиняється з дня прийняття до розгляду такої заяви (прийняття до провадження відповідного документу) і пеня за порушення строку в цей період не нараховується.

Стаття 4

У разі прийняття до розгляду судом, Міжнародним комерційним арбітражним судом чи Морською арбітражною комісією при Торгово-промисловій палаті України позовної заяви резидента про стягнення з нерезидента заборгованості, яка виникла внаслідок недотримання нерезидентом строків, передбачених експортно-імпортними контрактами, строки, передбачені статтями 1 і 2 цього Закону або встановлені Національним банком України відповідно до статей 1 і 2 цього Закону, зупиняються і пеня за їх порушення в цей період не сплачується.

Дякую за увагу!

Тетяна Бережна

старший юрист
Berezhna@vkr.ua



VASIL KISIL